

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszary położone
w Częstochowie, w dzielnicy Błeszno, w rejonie ulic Załogi i Grobla

SPIS TREŚCI:

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu. _____	2
2. Powiązania z innymi dokumentami. _____	2
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy. _____	2
4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu. _____	3
5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu. _____	4
5.1. ogólna charakterystyka. _____	4
5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze. _____	4
5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe. _____	8
5.4. Powietrze. _____	8
5.5. Hałas. _____	9
5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne. _____	9
5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony. _____	9
6. Ocena stanu środowiska. _____	9
7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. _____	10
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. _____	10
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, _____	10
9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy. _____	10
9.2. Poziom regionalny. _____	11
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska. _____	12
10.1. Różnorodność biologiczna. _____	13
10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi. _____	13
10.3. Woda. _____	13
10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne. _____	13
10.5. Powierzchnia ziemi i gleby. _____	14
10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz. _____	14
11. Oddziaływania skumulowane. _____	14
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. _____	14
13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie. _____	15
14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko. _____	15
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym. _____	16
16. Wykorzystane materiały: _____	19

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu.

Podstawowym zadaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem wielu uwarunkowań i aspektów - w tym również celów środowiskowych tj.:

- ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrona środowiska kulturowego,
- ochrona dóbr materialnych,
- racjonalne kształtowanie przestrzeni publicznych,
- zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Podjęcie prac nad planem miejscowym nastąpiło z uwagi na potrzebę zmiany ustaleń obowiązującego miejscowego planu, w zakresie korekty przebiegu strefy technicznej gazociągu zgodnie ze stanem faktycznym.

Zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjętym Uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r., dominujący kierunek zagospodarowania obszaru objętego planem to "MN" - obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Jak wynika z przeprowadzonych analiz, projektowany plan zachowuje zgodność z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy.

2. Powiązania z innymi dokumentami.

Stosownie do art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy sporządzaniu planów miejscowych, wiążące są dla organów gminy ustalenia studium. Natomiast przy sporządzaniu studium uwzględnia się zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania województwa, strategii rozwoju gminy, opracowaniu ekofizjograficznym itp.

Plan, którego dotyczy niniejsza prognoza, jest powiązany z założeniami planu zagospodarowania województwa śląskiego i realizuje jego główne założenia w ramach delegacji ustawowej prawa miejscowego.

Powiązania planu w bardziej odległych relacjach dotyczą wielu aktów prawnych oraz dokumentów strategiczno-planistycznych, obowiązujących zarówno na szczeblu krajowym jak i wspólnotowym.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń planu. Mogą one dotyczyć takich komponentów środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia przewidywanych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i oceny ich oddziaływania na środowisko, a także możliwości realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych znaczących oddziaływań. Ocenę ewentualnych zagrożeń, poszczególnych komponentów środowiska oraz ich analizy jakościowe, oparto m.in. na danych z państwowego monitoringu środowiska.

Określenie skutków środowiskowych następuje w oparciu o obowiązujące plany zagospodarowania, a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub zapisanego w obowiązującym prawie miejscowym, rozpoznaje się skutki środowiskowe, których rodzaj i znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Podstawę prawną opracowania stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.), zwana dalej "ustawą".

4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu.

Monitoring skutków środowiskowych realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może się odbywać w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub też w ramach innych badań prowadzonych przez organy administracji oraz podmioty gospodarcze - jeżeli odnoszą się do przedmiotu i zakresu planu.

Dla poszczególnych elementów środowiska zaproponowano poniższy zakres i metody analizy:

Element środowiska	Metoda	Częstotliwość
Klimat akustyczny.	Sugeruje się analizować hałas w oparciu o mapę akustyczną oraz pomiary hałasu sprawdzające skuteczność zabezpieczeń akustycznych.	Co 5 lat.
Powierzchnia biologicznie czynna.	Analiza ortofotomap i zdjęć satelitarnych. Zaleca się również prowadzić monitoring z wykorzystaniem danych przestrzennych: ewidencja gruntów i budynków, krawędzie ulic zawartych w Systemie Informacji Przestrzennej.	Co 5 lat.
Powietrze (stan zanieczyszczeń).	Analiza wyników uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, monitoring prowadzony przez gminę oraz podmioty gospodarcze, analiza wyników kontroli podmiotów gospodarczych (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska), kontrola systemów grzewczych. Szczególnie istotny dla obszaru opracowania będzie wskaźnik stężenia pyłu PM10.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
Wody powierzchniowe i podziemne (stan zanieczyszczeń).	Analiza monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
W celu uniknięcia powtarzania monitoringu, zaleca się skorzystanie z już istniejących systemów monitoringu. Powyższe dane oraz raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być gromadzone i przetwarzane w Urzędzie Miasta Częstochowy.		

Ponadto na obszarze opracowania, również należy przeprowadzać monitoring systemów unieszkodliwiania ścieków - raz w roku.

Skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska i organów administracji. Bardzo ważny jest również udział społeczeństwa, nie tylko w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ale także wobec przypadków naruszenia zasad ochrony środowiska określonych w planie. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być również przeprowadzane przez organy administracji samorządowej. Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się po jego uchwaleniu w miarę wydawania decyzji administracyjnych, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią.

5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu.

5.1. ogólna charakterystyka.

Położenie miasta	Północna część województwa śląskiego, na styku trzech mezoregionów geograficznych – Wyżyny Częstochowskiej, zwanej potocznie Jurą, Obniżenia Górnej Warty oraz Wyżyny Wieluńskiej. Mezoregiony te należą do podprowincji – Wyżyny Śląsko-Krakowskiej.
Położenie obszaru względem miasta	Południowa część przedmiejska.
Powierzchnia	Okolo 1,6 ha
Poziom terenu	w granicach 277-284 m.n.p.m.
Ukształtowanie terenu	Ogólnie płaskie. Częściowo zmienione antropogenicznie.
Stan użytkowania i zagospodarowania	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, sady, grunty rolne klasy V.
Najbliższe otoczenie	Tereny dróg publicznych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, grunty rolne.
Dostępność układu komunikacyjnego	Droga klasy zbiorczej (ul. Boh. Katynia), droga klasy lokalnej ul. Załogi, droga klasy dojazdowej ul. Grobla.

Rys.: zdjęcie lotnicze - teren objęty planem wraz z najbliższym otoczeniem.

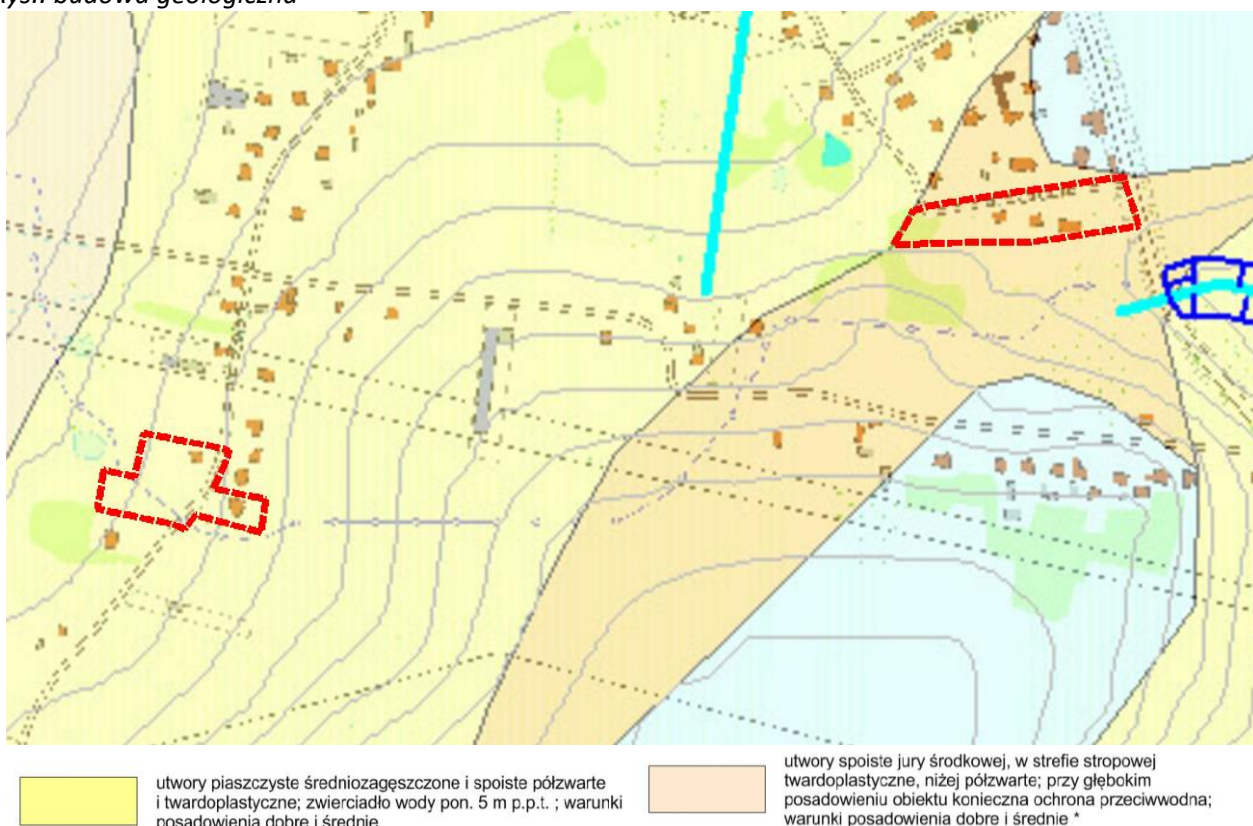

5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze.

5.2.1. Budowa geologiczna.

Terytorium miasta wchodzi w skład monokliny śląsko-krakowskiej, znajduje się na jej południowo-wschodnim krańcu, w pobliżu granicy z niecką nidziańską. Obszar miasta jest zróżnicowany geologicznie, wierzchnia część to osady polodowcowe: żwiry, piaski, gliny, zaś głębsza to wapienie z okresu górnej jury. Jurę górną reprezentują skały węglanowe oksfordu. Starsze ogniwo budują wapienie scyfiowe z przeławieniami margli - warstwy prędiszowskie. Dolinę holoceniową Warty budują dwa piaszczyste poziomy terasowe. W obrębie dolin dopływów tej rzeki, piaszczysta jest wyższa (1,5 - 2,5 m nad poziom ciek) terasa, natomiast dno doliny pokrywają namuły. Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym, obszar objęty planem jest położony w większości na tzw. utworach piaszczystych i utworach spoiwych jury środkowej. Dla obydwu obszarów warunki geotechniczne dla posadowienia zabudowy ocenia się jako dobre i średnie.

Rys.: budowa geologiczna

5.2.1. Warunki hydrogeologiczne.

Miasto znajduje się w obrębie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- GZWP nr 325 – Częstochowa Zachód,
- GZWP nr 326 – Częstochowa Wschód,
- GZWP nr 327 – Lubliniec- Myszków.

Obszar opracowania znajduje się poza granicami zbiorników GZWP. Ponadto analizy uwarunkowań hydrogeologicznych wynika, że na obszarze opracowania brak jest przesłanek do wystąpienia istotnych zagrożeń GZWP.

5.2.2. Warunki hydrograficzne.

W granicach opracowania nie występują tereny wód powierzchniowych, a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Z uwagi na specyfikę planu i istniejący stan zagospodarowania należy uznać, że prawdopodobieństwo negatywnego wpływu ustaleń planu na wody powierzchniowe będzie znikome.

5.2.3. Warunki glebowo-rolnicze.

Naturalna pokrywa glebowa może występować nieregularnie, przede wszystkim w obszarach łąk i sadów. Są to na ogół miejsca przydomowe o przeciętnej lub niskiej bioróżnorodności florystycznej.

Również nieregularne są obszary o znacznych przekształceniach antropogenicznych – w wyniku realizacji obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zniszczenie pokrywy glebowo-roślinnej w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi stanowi radykalną i trwałą formę degradacji struktury ekologicznej. Oprócz technicznego zaburzenia szaty roślinnej i gleby, powierzchnie zabudowane i zdewastowane są źródłem różnorodnych uciążliwości na przyległych terenach i przyczyną zaburzenia ich struktury ekologicznej. Głównymi przyczynami degradacji gleb są skażenia komunikacyjne, przedostające się do gleby przez powietrze lub za pośrednictwem wody. Zanieczyszczenie gleb jest również wynikiem emisji pyłów pochodzących ze spalania paliw stałych do ogrzewania budynków oraz transportu kołowego.

5.2.4. Warunki przyrodnicze.

Flora

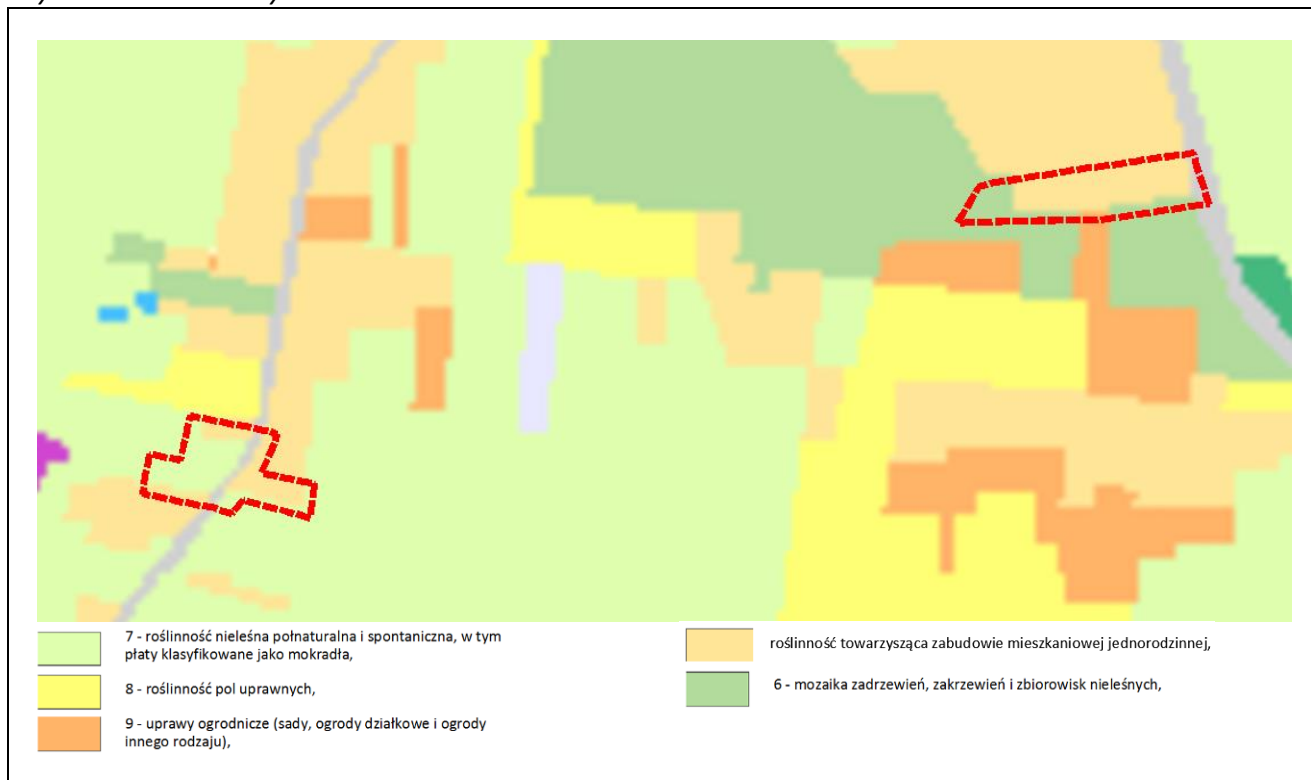
Obszary opracowania leżą w rejonach przekształconych w wyniku działań człowieka w sposób infrastrukturalny i mieszkaniowy.

Dużą część obszarów zieleni stanowi zielen przydomowa, której skład gatunkowy jest zróżnicowany ale trudny do określenia. Brak jest zespołów o specyficznych walorach i szczególnie podwyższonej bioróżnorodności. Skład gatunkowy zadrzewień na tym fragmencie obszaru, to przeważnie: klon jesionolistny, klon pospolity, brzoza brodawkowata, robinia biała, jarzęb pospolity, jeżyna i bez czarny.

Natomiast skład gatunkowy zieleni przydomowej, trudno jest zweryfikować pod względem składu gatunkowego.

W ocenie ogólnej obszar planu charakteryzuje się umiarkowaną wartością ekologiczną.

Rys.: roślinność rzeczywista.

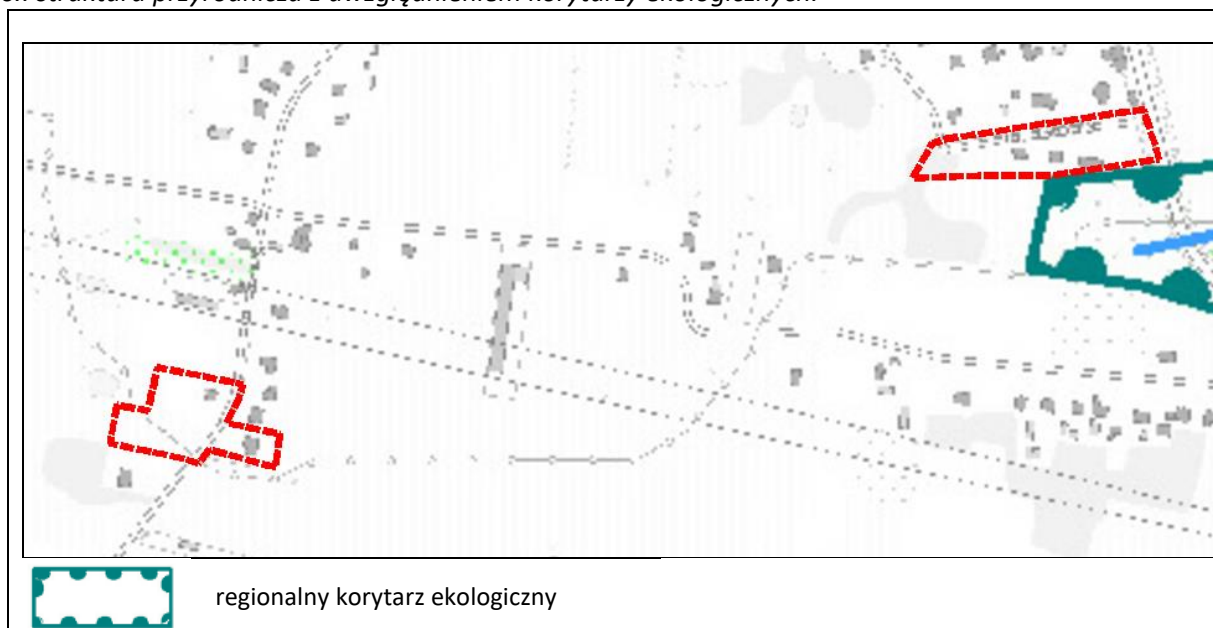
W omawianym obszarze nie występują chronione obiekty i obszary, jak również siedliska sklasyfikowane w rozporządzeniu Ministra Środowiska "w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000".

Fauna

Fauna występująca na przedmiotowych terenach, to zwykle pospolite gatunki żerujące na terenach ekstensywnej zabudowy, gdzie bardzo często ogrody i sady są wykorzystywane jako siedliska. Najczęściej widuje się ptaki, które korzystają z pokarmu naturalnego (nasiona drzew, krzewów i roślin zielnych, owady, gryzonie) lub są dokarmiane, celowo lub przypadkowo, przez ludzi. Można tu wymienić kilka typowych gatunków, tj. modraszka, wróbel, jeżyk, jaskółka, gołąb miejski, kawka, pustułka.

Ponadto należy wymienić różne gatunki zwierząt lądowych. Są to na ogół niewielkie ssaki tj. krety, jeże, ryjówki oraz kilka gatunków gryzoni. W ostatnich latach na terenach zurbanizowanych można zaobserwować częste występowanie zwierząt dla których bliskość intensywnych zbiorowisk ludzkich wiąże się z szeroką dostępnością pożywienia. Ptaki wykorzystują ten teren częściej w celu zyskania pożywienia lub krótkiego odpoczynku niż w celach lęgowych. Z pewnością znikomy udział w składzie fauny mają płazy, ze względu na brak obszarów wodno-błotnych.

Rys.: struktura przyrodnicza z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych.

Na powyższym rysunku wskazano korytarz ekologiczny górnej Warty o znaczeniu regionalnym. Korytarz ten szeroki na południu i wschodzie miasta, jest mocno zawężony w rejonie Śródmieścia, gdzie rozwidla się na dwie odnogi. W niektórych miejscach zwęża się niemal do samego koryta rzeki. Mimo tego stanowi ważny szlak migracji zwłaszcza dla organizmów wodnych, płazów i ptaków. Jak wynika z powyższej analizy korytarz regionalny sąsiaduje jedną odnogą z obszarem planu w rejonie ul. Bohaterów Katynia. Ulica ta w zasadniczy sposób oddziela odnogę tego korytarza w związku z czym jego funkcja miejscowo jest zaburzona i trwale ograniczona. Ocenia się, że sąsiedztwo korytarza nie jest istotnym uwarunkowaniem z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

5.2.5. Warunki klimatyczne.

Częstochowa leży w strefie klimatu umiarkowanego. Średnio na dobę przypadają 4 godziny z bezpośrednim promieniowaniem słonecznym. W przebiegu rocznym największe usłonecznienie obserwuje się w czerwcu, ze względu na największą długość dnia.

W Częstochowie niewiele jest dni bezwietrznych. Okresy ciszy w skali roku stanowią średnio 9,2%. Przeważają tu wiatry zachodnie – 18% i południowo-zachodnie – 18,2%. Jednocześnie osiągają one z tych kierunków największe prędkości – 2,2 m/s. Najrzadziej występują wiatry północne – 7,7% i północno-wschodnie – 7,4%.

Średnia temperatura i opady dla Częstochowy													
Miesiąc	Sty	Lut	Mar	Kwi	Maj	Cze	Lip	Sie	Wrz	Paź	Lis	Gru	Roczna
Średnie maksymalne temperatury [°C]	-1	1	6	14	20	23	24	23	18	12	3	1	12
Średnie dobowe temperatury [°C]	-5	-4	2	9	12	17	18	17	14	9	1	-2	7
Średnie minimalne temperatury [°C]	-9	-6	-1	3	7	11	12	10	8	5	-1	-3	3
Opady [mm]	35	32	33	39	69	80	86	75	48	40	41	37	615

Źródło: „<http://pl.allmetsat.com>”

W obszarze opracowania specyficzne warunki mikroklimatyczne tj. powstawanie lokalnych zamglań, mogą występować na podmokłych obszarach i obniżeniach doliny rzecznej. Swobodny przepływ mas powietrza w okresie wietrznym, istotny dla przewietrzania terenów zurbanizowanych, umożliwia obniżony profil terenu doliny rzecznej.

5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe.

Krajobraz obszaru opracowania jest krajobrazem kulturowym, typowo podmiejskim, ukształtowanym w sposób różnorodny na przestrzeni wielu lat i różnych trendów architektonicznych. Rzeźba terenu jest tu mało urozmaicona. Brak jest zabytków architektury, dominant oraz obiektów o szczególnych walorach stylistycznych, natomiast istniejąca zabudowa to wyłącznie obiekty wolnostojące. Do zjawisk niekorzystnych można zaliczyć występowanie obiektów o niskiej estetyce i zaburzających harmonię kompozycji przestrzennej. Korzystnym zjawiskiem jest zadbana i ukształtowana zieleń od strony dróg publicznych a także brak nagromadzeń banerów reklamowych.

Poniższa tabela zawiera kilka przykładowych miejsc charakteryzujących sposób zagospodarowania obszaru opracowania.

ul. Grobla – przykład zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Nawierzchnia tej ulicy jest tylko w części utwardzona.

ul. Załogi – przykład zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

5.4. Powietrze.

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń gazowych w mieście są pojazdy samochodowe, a rejony o dużym nasileniu ruchu drogowego charakteryzują się dużym stopniem zanieczyszczenia powietrza. Przemiany gospodarcze oraz zmiany systemu ochrony środowiska w ostatnich latach (między innymi zastosowanie przepisów o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń, likwidacja wielu zakładów przemysłowych) wywarły istotny wpływ na stan czystości powietrza w Częstochowie. Występuje jednak również duża koncentracja niskich emitorów (czyli głównie domów jednorodzinnych), co skutkuje wzrostem stężenia zanieczyszczeń pyłowych i gazów w sezonie zimowym.

Na podstawie analizy danych dotyczących zanieczyszczenia powietrza w Częstochowie i jej rejonie można powiedzieć, że poziom zanieczyszczeń uległ obniżeniu. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. W ramach starań o zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza CO₂ i pyłem zawieszonym, wskazane jest wdrażanie gazu lub innych paliw ekologicznych do indywidualnych systemów grzewczych.

Na obszarach objętych planem wpływ na stan powietrza mają: ul. Bohaterów Katynia i ul. Załogi, emitujące jednocześnie dwa typy zanieczyszczeń (pyłowe oraz gazowe) ze zmiennym natężeniem – zależnym od dnia tygodnia, pory dnia, pory roku oraz warunków pogodowych. Zakłady produkcyjne, bazy transportowe i składy, mają niewielkie znaczenie w omawianym aspekcie. Zdecydowanie najbardziej znacząca dla zdrowia organizmów żywych jest niska emisja z indywidualnych palenisk domowych.

Tab.: Średniomiesięczne stężenia zanieczyszczenia powietrza w 2021r. na stacji pomiarowej Częstochowa, ul. Baczyńskiego - przeprowadzone przez WIOŚ Katowice. (Wartość ośmiogodzinnej średniej kroczącej)

CZAS	SO2	NO2	NOx	NO	CO	CO	PM10
	Dwutlenek siarki	Dwutlenek azotu	Tlenki azotu	Tlenek azotu	Tlenek węgla	Tlenek węgla 8h2)	Pył zawieszony PM10
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]
Styczeń	14,1	22	31	6	460	2663	33
Luty	8,7	15	17	1	318	709	17
Marzec	8,7	18	26	5	414	1761	30
Kwiecień	9,3	16	22	3	385	1294	30
Maj	5,6	12	16	3	260	807	19
Czerwiec	3,7	11	13	2	242	425	17
Lipiec	3,8	13	17	3	242	498	17
Sierpień	3,8	14	17	2	306	569	18
Wrzesień	4,3	19	27	6	366	759	21
Październik	6,3	17	23	4	373	1377	20
Listopad	7,1	18	24	4	341	1140	25
Grudzień	13,4	20	31	7	480	1501	28
wartość średnia (rok)	7,4 (poz. dop.: 20 Åµg/m3)	16 (poz. dop.: 40 Åµg/m3)	22 (poz. dop.: 30 Åµg/m3)	4	349	-	23 (poz. dop.: 40 Åµg/m3)
minimum	3,7	11	13	1	242	425	17
maksimum	14,1	22	31	7	480	2663	33

W porównaniu z rokiem 2020 poziom zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 z początku 2021 roku był porównywalny.

5.5. Hałas.

Obszar opracowania mieści się na peryferiach miasta, w pobliżu ciągów komunikacyjnych: ul. Bohaterów Katynia i ul. Załogi, emitujących hałas o umiarkowanym natężeniu. W najbliższym sąsiedztwie nie występują inne emitory hałasu tj. duże zakłady przemysłowe, i nie przewiduje się ich powstania w przyszłości. Zgodnie z mapą immisji hałasu wg. serwisu „Geoportal Miasta Częstochowa” średniodobowy poziom hałasu na obydwu obszarach objętych planem jak również w bliskim otoczeniu, nie przekracza 55 db. Dlatego szczegółowy opis środowiska akustycznego obszaru planu jest niecelowy, z uwagi na to, że projekt planu nie przewiduje rozbudowy układu komunikacyjnego i innych znaczących źródeł hałasu. Przy czym wskazuje się na potrzebę ciągłego dążenia do podwyższania standardów akustycznych otoczenia, bez względu na sposób zagospodarowania terenów.

5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Problem promieniowania elektromagnetycznego na terenie miasta nie jest do końca rozpoznany. Do tej pory przeprowadzono pomiary w kilku wybranych punktach dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia oraz wokół kilku stacji transformatorowych. Badania te miały tylko charakter rozpoznawczy jednak nie wykazywały znacząco negatywnego oddziaływania.

Obecnie w najbliższym otoczeniu obszaru opracowania brak jest istotnych emitorów promieniowania elektromagnetycznego, poza stacjami bazowymi telefonii komórkowej.

5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony.

Obszar opracowania leży poza granicami obszarów chronionych ze względów przyrodniczych, w tym należących do sieci Natura 2000. Brak jest przesłanek do wystąpienia oddziaływań o zasięgu istotnym dla obszarów chronionych znajdujących się w najbliższym otoczeniu, tj. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd którego otulina jest zlokalizowana w odległości nie mniejszej niż 3 km od granic planu. Najbliższe obszary Natura 2000 zlokalizowane są w odległościach około 6-7 km.

6. Ocena stanu środowiska.

Oceny istniejącego stanu środowiska dokonano na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy stanu istniejącego, a także na podstawie programów w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody. Ocena ta wyszczególnia jednocześnie istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Obszar opracowania, jest w znacznym stopniu przekształconym środowiskiem, jednak wciąż wykazuje wartość ekologiczną. Posiada korzystne uwarunkowania dla dalszego rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

Z uwagi na specyfikę zabudowy obszaru planu krajobraz kulturowy należy oceniać z pewną rezerwą, pod kątem ładu przestrzennego. Aby go ocenić należy analizować szerszy kontekst, poza granicami opracowania dokumentu. Do zjawisk niekorzystnych można zaliczyć wszelkie obiekty o niskiej estetyce, a także niedostosowanie formy, gabarytów i rozmieszczenia do uwarunkowań lokalnych.

Problem ochrony zasobów przyrodniczych jest zróżnicowany w zależności od rodzaju zasobów. W przypadku stanu sanitarnego powietrza sytuacja w całym województwie śląskim w tym również na omawianym obszarze, ulega poprawie, w porównaniu ze stanem sprzed kilku ostatnich lat. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie, jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. Tym nie mniej, w dalszym ciągu pomiary wykazują okresowo podwyższone stężenia zanieczyszczeń substancjami tj. tlenek azotu. Wobec tego nadal wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do możliwie szerokiego wprowadzenia proekologicznych systemów grzewczych, do ogrzewania zabudowy indywidualnej. Pozwoli to na ograniczenie emisji niskiej, szczególnie uciążliwej w sezonie zimowym głównym źródłem zanieczyszczeń pyłem zawieszonym (PM10, PM2,5) choć ich stężenie średnioroczne spadło w ubiegłym roku do zadowalającego poziomu.

Stan środowiska w mieście, na tle innych miast woj. śląskiego kształtuje się na poziomie dobrym. Pewne ograniczenie lub nawet eliminacja części zagrożeń środowiska jest możliwa przez realizację określonych przedsięwzięć.

Obszar opracowania mieści się na peryferiach miasta, w pobliżu ciągów komunikacyjnych: ul. Bohaterów Katynia i ul. Załogi, emitujących hałas o umiarkowanym natężeniu. W najbliższym sąsiedztwie nie występują inne emitory hałasu tj. duże zakłady przemysłowe, i nie przewiduje się ich powstania w przyszłości. Dlatego szczegółowy opis środowiska akustycznego obszaru planu jest niecelowy.

Analizowany obszar posiada potencjał dla zabudowy o niskiej intensywności, z dużym udziałem terenów zielonych - również o charakterze otwartym. Na podstawie przeprowadzonej analizy obszaru sformułowano ogólne zalecenia do projektu planu:

- dla zachowania istniejącej zieleni wysokiej należy ustalić w miarę możliwości wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej,
- ustalić nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami lokalnymi,
- określić pro-ekologiczne zasady odnośnie zaopatrzenia obiektów budowlanych w energię ciepłą oraz odprowadzania ścieków.

7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Analiza aktualnego zagospodarowania przestrzennego wskazuje na możliwość istotnych, negatywnych zmian środowiska w razie nierealizowania planu miejscowego. Obecnie obszar jest w biologicznie czynny, lecz wymagający ochrony przed niekontrolowaną antropopresją. Uchwalenie planu nie spowoduje znaczących zmian w środowisku, natomiast uznaje się, że zaniechanie przyjęcia dokumentu, czyli jego brak przez kolejne lata, może spowodować pogłębianie problemów i dysfunkcji przestrzennych obszaru, wynikających z bezzasadnego blokowania inwestycji budowlanych – zarówno realizacji nowych jak i przekształceń istniejących. Obszar ten, z uwagi na wyposażenie w infrastrukturę drogową i techniczną, posiada predyspozycje do pełnienia przydatnych dla miasta funkcji przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych, co może zostać osiągnięte wyłącznie poprzez odpowiednie zapisy w planie.

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Na obszarze planu nie wystąpią znacząco negatywne oddziaływania na środowisko. Nie mniej jednak plan w swoich założeniach dopuszcza rozwój zainwestowania na zasadzie uzupełnień i przekształceń istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w obszarach gdzie ustalenia obowiązującego planu blokowały inwestycje budowlane.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym.

9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy.

Normy prawa międzynarodowego:

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości sporządzona w Genewie z dnia 13 listopada 1979 r.

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.
- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 r.

Zasadniczym dokumentem definiującym cele ochrony środowiska na poziomie wspólnotowym, uwzględniającym normy prawa międzynarodowego, jest VII Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Program ten wyznacza cele i priorytety dla następujących dziedzin ochrony środowiska:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

W projekcie planu powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej. Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągnane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Wyżej wymienione cele ochrony środowiska korelują odpowiednio z ogólnymi celami środowiskowymi.

9.2. Poziom regionalny.

Na szczeblu regionalnym zasadniczymi opracowaniami strategicznymi są:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa śląskiego "2020+" z 29 sierpnia 2016 r.,
- Strategia rozwoju województwa śląskiego "ŚLĄSKIE 2020+",

Dziedzina	Ogólne cele środowiskowe	Sposób uwzględnienia w projekcie planu (opis lub cytaty)
1. Różnorodność biologiczna	Dostosowanie intensywności użytkowania terenu do predyspozycji, odporności i pojemności środowiska: - wyłączenie terenów wrażliwych z form zagospodarowania kolizyjnych z funkcją terenu, - ustalenie przyrodniczych progów chłonności terenów przyrodniczych i pozostałych struktur ochronnych na intensywność antropopresji.	Ustalenie wskaźników zagospodarowania terenu oraz terenów wyłączonych z zabudowy celem uzyskania racjonalnych proporcji pomiędzy obszarem zabudowy a powierzchnią biologicznie czynną.
2. Woda	Ochrona zasobów, - zaopatrzenie w wodę, - oczyszczanie ścieków. Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód. Ochrona i racjonalizacja wykorzystania zasobów	Odniesienie się do zasad: - postępowania ze ściekami i wodami opadowymi, zgodnie z przepisami z zakresu Prawa wodnego oraz ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków; - ograniczenie utwardzeń.

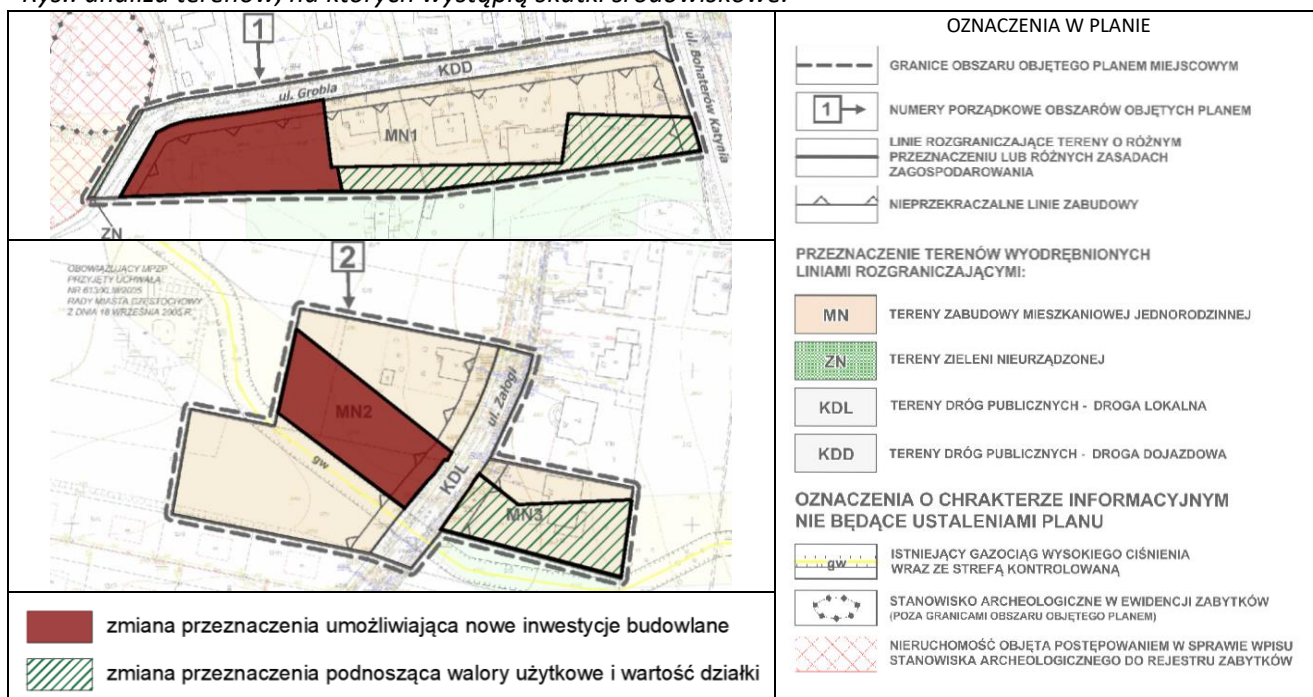
Dziedzina	Ogólne cele środowiskowe	Sposób uwzględnienia w projekcie planu (opis lub cytaty)
	wodnych. Zwiększenie retencji wodnej.	
3. Powietrze i klimat	Poprawa jakości powietrza, spełnienie zwiększanych wymagań norm, całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową.	Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię ciepłą, z wykorzystaniem urządzeń niskoemisyjnych. Wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
4. Krajobraz	Ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych przed dysharmonijnymi obiektami wysokościowymi i wielko kubaturowymi.	Plan ogranicza wskaźnik zabudowy i nakazuje zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, uwzględniając istniejące uwarunkowania.
5. Odpady	Systemowa gospodarka odpadami.	Ustalono, zgodnie z delegacją ustawową planu miejscowego, postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach i ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.
6. Zrównoważony rozwój obszarów miejskich	Harmonijny rozwój przestrzenny i gospodarczy. Likwidacja form zagospodarowania konfliktowych z otaczającymi zasobami przestrzeni,	Projekt planu rozwija strukturę funkcjonalno-przestrzenną wzbogacając ją o nowe formy zgodne z ogólną funkcją i specyfiką omawianej części miasta. Jednocześnie zachowuje tereny zielone jako niezbędny element ekosystemu.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska.

W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, określa się skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie. Skutki środowiskowe planu polegają w omawianym przypadku na zmianie przeznaczenia terenu zieleni, ustalonego w celu zachowania strefy kontrolowanej niezrealizowanego gazociągu, na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Przyjęto, że fragmenty terenów częściowo zagospodarowanych, nie stanowią negatywnych skutków środowiskowych planu.

Obszar planu jest w dużej części zabudowany, w związku z czym występują tu obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, które należy w miarę potrzeb utrzymywać i modernizować. Ogólnie rzecz biorąc obszar planu, podobnie jak najbliższy rejon, jest w pewnym stopniu przekształcony, lecz posiada możliwości i wskazania do umiarkowanego uzupełnienia i doprecyzowania funkcji. Przemiany te, wzięwszy pod uwagę zapisy planu, nie będą znaczące w aspekcie skutków środowiskowych.

Rys.: analiza terenów, na których wystąpią skutki środowiskowe.

Dla terenów MN plan ustala obowiązek zapewnienia znaczącej powierzchni biologicznie czynnej, w wielkości:

- 40% na obszarze 1,
- 50 % na obszarze 2.

Przy założeniu wykorzystania do maksimum powierzchni zabudowy wraz z utwardzeniami w zakresie fragmentów oznaczonych na rysunku kolorem brązowym, na obszarze 1 ubytek powierzchni biologicznie czynnej będzie wynosił 0,1124 ha a na obszarze 2 wyniesie 0,0708 ha, przy czym cały obszar planu to 1,6 ha. Łącznie z obydwu tych fragmentów nadal pozostanie niezabudowane 0,1832 ha powierzchni biologicznie czynnej.

Analizując przedmiotowy projekt stwierdza się, że dopuszczenie w bardzo umiarkowanym zakresie możliwości realizacji obiektów budowlanych i infrastruktury nie stanowi znaczącego skutku środowiskowego, ponieważ skala i forma dopuszczalnego zagospodarowania jest nieznacząca i nie odbiega od stanu istniejącego terenów sąsiednich.

Nie można również klasyfikować w kategoriach negatywnych przeznaczenia niewielkiej części terenu na cele zabudowy mieszkaniowej, ponieważ jest to obszar istniejącej zabudowy. Zmiana ustaleń planu dla tych fragmentów podniesie walory użytkowe i wartość działek i pozwoli jedynie na nieznaczne przekształcenia dotychczasowego sposobu zagospodarowania. Kwalifikacja skutków planu jest z pewnością w wielu aspektach pozytywna, ponieważ część miasta, na której leży obszar opracowania jest w dużym stopniu przekształconym środowiskiem, przystosowanym dla funkcji mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych. Racjonalne wykorzystanie ciągów komunikacyjnych i infrastruktury jest wysoce wskazane dla utrzymania zwartej struktury miasta i jego walorów krajobrazowych.

W związku z realizacją ustaleń planu nie przewiduje się tzw. „znaczących” oddziaływań na środowisko, bowiem ustalenia te w większości sankcjonują stan istniejący. Poniższa analiza, mimo wszystko uwzględnia zakres przewidywanych oddziaływań, również o umiarkowanym znaczeniu.

10.1. Różnorodność biologiczna.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Przeznaczenie terenu zieleni na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	znaczący ubytek powierzchni biologicznie czynnej.	negatywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Przeznaczenie terenu zieleni na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	zwiększenie walorów użytkowych nieruchomości	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu: obsługi komunikacyjnej, infrastruktury technicznej, ochrony środowiska i ładunku przestrzennego	podniesienie standardu przestrzeni publicznej.	pozytywne	pośrednie	długoterminowe	tak

10.3. Woda.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Przeznaczenie terenu zieleni na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej a w konsekwencji zmniejszenie infiltracji wód do gruntu.	negatywne	Bezpośrednie, skumulowane	długoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu infrastruktury technicznej i ochrony środowiska.	Ustalenie zasad odprowadzania ścieków, postępowania z odpadami i zaopatrzenia w wodę, dla zabezpieczenia wód gruntowych i podziemnych.	pozytywne	pośrednie	długoterminowe	tak

10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Przeznaczenie terenu zieleni na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Możliwe zwiększenie emisji gazów cieplarnianych (incydentalnie)	negatywne	Pośrednie	krótkoterminowe	nie
Ustalenia z zakresu: infrastruktury technicznej, ochrony środowiska	Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię cieplną, z wykorzystaniem proekologicznych systemów i urządzeń.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

10.5. Powierzchnia ziemi i gleby.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Przeznaczenie terenu zieleni na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Likwidacja znacznej części pokrywy glebowej	negatywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Zachowanie części powierzchni biologicznie czynnej.	Ochrona terenu przepuszczalnego dla wody, ochrona przed nadmierną ekspansją zabudowy.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu ochrony środowiska i ładu przestrzennego.	Ustalenie zasad zagospodarowania uwzględniających wymogi zachowania odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy a powierzchnią biologicznie czynną.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Zachowanie powierzchni biologicznie czynnej.	Zachowanie terenów zielonych w postaci zieleni urządzonej oraz ochrona przed nadmierną ekspansją zabudowy.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu ochrony ładu przestrzennego, Ustalenie spójnych zasad zabudowy i zagospodarowania terenu	Ochrona podstawowych zasad ładu przestrzennego.	pozytywne	bezpośrednie	trwałe	tak

11. Oddziaływania skumulowane.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych nie przewiduje się kumulacji oddziaływań w związku z realizacją zapisów planu. Przy założeniu, że nowe inwestycje będą zgodne z zapisami planu miejscowego, nie należy się spodziewać znaczącego pogorszenia jakości środowiska.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Środowisko obszaru opracowania oraz jego najbliższego otoczenia cechuje się umiarkowanym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko jako całość oraz na jego poszczególne elementy.

Plan nie zawiera rozwiązań rodzących znaczące skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzegać w neutralnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących nie jest konieczne w omawianym przypadku. Plan w swych założeniach formułuje szereg ustaleń ograniczających, zapobiegających i minimalizujących rzeczywiste skutki polityki przestrzennej. Projektowane ustalenia określają zasady realizacji dalszego zainwestowania w sposób ograniczający negatywny wpływ na elementy środowiska.

W poniższej tabeli wyodrębniono najważniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Elementy środowiska	Ustalenia planu (cytat lub opis ustalenia)
Różnorodność biologiczna	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (40% - 50%).
	wielkość powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – do 30%.
Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi	Określenie rodzajów terenów "wrażliwych akustycznie" zgodnie z przepisami odrębnymi.
	Ustalenia w zakresie ochrony powietrza i ograniczenia zanieczyszczeń atmosfery.
	<i>„Oddziaływanie związane z działalnością usługową nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego ma prawo prowadzący działalność”.</i>
	Ustalenie obowiązku zapewnienia dostępu osobom niepełnosprawnym zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, w granicach obszarów ogólnodostępnych.

Woda	Nakaz stosowania przepuszczalnych dla wody materiałów nawierzchniowych dla realizacji ciągów pieszych i rowerowych.
	Nakaz uszczelnienia powierzchni narażonych na zanieczyszczenie oraz ujęcia i zagospodarowania ścieków, w tym wód opadowych i roztopowych.
	Ustalenie odprowadzenia ścieków do systemu kanalizacji zbiorczej.
Powietrze, klimat i środowisko akustyczne	dopuszczenie ogrzewania budynków w oparciu o indywidualne rozwiązania przy stosowaniu proekologicznych wysokosprawnych urządzeń.
	Określenie rodzajów terenów "wrażliwych akustycznie" zgodnie z przepisami odrębnymi.
	<i>„Oddziaływanie związane z działalnością usługową nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego ma prawo prowadzący działalność”.</i>
Środowisko kulturowe i krajobraz	Podwyższenie walorów użytkowych i standardów zagospodarowania przestrzeni, ochrona obszaru przed nadmierną i niekontrolowaną ekspansją zabudowy.
	Ochrona przed nadmierną intensywnością zabudowy poprzez znaczące ograniczenie wskaźników zagospodarowania terenu zgodnych z polityką przestrzenną miasta, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie.

Objęty analizą projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi obszaru. W związku z powyższym uznaje się, że sporządzanie rozwiązań alternatywnych do przedmiotowego projektu jest niecelowe.

14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dyspozycje funkcjonalne terenów, nie przewidują obiektów mogących oddziaływać trans-granicznie na komponenty środowiskowe. W związku z czym nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego, wymagającego wszczęcia procedury przewidzianej w Konwencji z Espoo – potwierdzonej przez ustawę Prawo ochrony środowiska.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Podstawowym zadaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem wielu uwarunkowań i aspektów - w tym również celów środowiskowych.

Podjęcie prac nad planem miejscowym nastąpiło z uwagi na potrzebę zmiany ustaleń obowiązującego miejscowego planu, w zakresie korekty przebiegu strefy technicznej gazociągu zgodnie ze stanem faktycznym.

Zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjętym Uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r., dominujący kierunek zagospodarowania obszaru objętego planem to "MN" - obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych znaczących oddziaływań. Ocenę ewentualnych zagrożeń, poszczególnych komponentów środowiska oraz ich analizy jakościowe, oparto m.in. na danych z państwowego monitoringu środowiska.

Określenie skutków środowiskowych następuje w oparciu o obowiązujące plany zagospodarowania, a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub zapisanego w obowiązującym prawie miejscowym, rozpoznaje się skutki środowiskowe, których rodzaj i znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym, obszar objęty planem jest położony w większości na tzw. utworach piaszczystych i utworach spoistych jury środkowej. Dla obydwu obszarów warunki geotechniczne dla posadowienia zabudowy ocenia się jako dobre i średnie.

Obszar opracowania znajduje się poza granicami zbiorników GZWP. Ponadto analizy uwarunkowań hydrogeologicznych wynika, że na obszarze opracowania brak jest przesłanek do wystąpienia istotnych zagrożeń GZWP.

W granicach opracowania nie występują tereny wód powierzchniowych, a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Z uwagi na specyfikę planu i istniejący stan zagospodarowania należy uznać, że prawdopodobieństwo negatywnego wpływu ustaleń planu na wody powierzchniowe będzie znikome.

Naturalna pokrywa glebowa może występować nieregularnie, przede wszystkim w obszarach łąk i sadów. Są to na ogół miejsca przydomowe o przeciętnej lub niskiej bioróżnorodności florystycznej.

Również nieregularne są obszary o znacznych przekształceniach antropogenicznych – w wyniku realizacji obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zniszczenie pokrywy glebowo-roślinnej w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi stanowi radykalną i trwałą formę degradacji struktury ekologicznej. Oprócz technicznego zaburzenia szaty roślinnej i gleby, powierzchnie zabudowane i zdewastowane są źródłem różnorodnych uciążliwości na przyległych terenach i przyczyną zaburzenia ich struktury ekologicznej.

Obszary opracowania leżą w rejonach przekształconych w wyniku działań człowieka w sposób infrastrukturalny i mieszkaniowy.

Dużą część obszarów zieleni stanowi zieleń przydomowa, której skład gatunkowy jest zróżnicowany ale trudny do określenia. Brak jest zespołów o specyficznych walorach i szczególnie podwyższonej bioróżnorodności. Skład gatunkowy zadrzewień na tym fragmencie obszaru, to przeważnie: klon jesionolistny, klon pospolity, brzoza brodawkowata, robinia biała, jarząb pospolity, jeżyna i bez czarny.

Natomiast skład gatunkowy zieleni przydomowej, trudno jest zweryfikować pod względem składu gatunkowego. W omawianym obszarze nie występują chronione obiekty i obszary, jak również siedliska sklasyfikowane w rozporządzeniu Ministra Środowiska "w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000".

W ocenie ogólnej obszar planu charakteryzuje się umiarkowaną wartością ekologiczną.

Fauna występująca na przedmiotowych terenach, to zwykle pospolite gatunki żerujące na terenach ekstensywnej zabudowy, gdzie bardzo często ogrody i sady są wykorzystywane jako siedliska. Najczęściej widuje się ptaki, które korzystają z pokarmu naturalnego (nasiona drzew, krzewów i roślin zielnych, owady,

gryzonie) lub są dokarmiane, celowo lub przypadkowo, przez ludzi. Można tu wymienić kilka typowych gatunków, tj. modraszka, wróbel, jeżyk, jaskółka, gołąb miejski, kawka, pustułka.

Ponadto należy wymienić różne gatunki zwierząt lądowych. Są to na ogół niewielkie ssaki tj. krety, jeże, ryjówki oraz kilka gatunków gryzoni. W ostatnich latach na terenach zurbanizowanych można zaobserwować częste występowanie zwierząt dla których bliskość intensywnych zbiorowisk ludzkich wiąże się z szeroką dostępnością pożywienia. Ptaki wykorzystują ten teren częściej w celu zyskania pożywienia lub krótkiego odpoczynku niż w celach lęgowych. Z pewnością znikomy udział w składzie fauny mają płazy, ze względu na brak obszarów wodno-błotnych.

Krajobraz obszaru opracowania jest krajobrazem kulturowym, typowo podmiejskim, ukształtowanym w sposób różnorodny na przestrzeni wielu lat i różnych trendów architektonicznych. Rzeźba terenu jest tu mało urozmaicona. Brak jest zabytków architektury, dominant oraz obiektów o szczególnych walorach stylistycznych, natomiast istniejąca zabudowa to wyłącznie obiekty wolnostojące. Do zjawisk niekorzystnych można zaliczyć występowanie obiektów o niskiej estetyce i zaburzających harmonię kompozycji przestrzennej. Korzystnym zjawiskiem jest zadbana i ukształtowana zieleń od strony dróg publicznych a także brak nagromadzeń banerów reklamowych.

Na obszarach objętych planem wpływ na stan powietrza mają: ul. Bohaterów Katynia i ul. Załogi, emitujące jednocześnie dwa typy zanieczyszczeń (pyłowe oraz gazowe) ze zmiennym natężeniem – zależnym od dnia tygodnia, pory dnia, pory roku oraz warunków pogodowych. Zakłady produkcyjne, bazy transportowe i składy, mają niewielkie znaczenie w omawianym aspekcie. Zdecydowanie najbardziej znacząca dla zdrowia organizmów żywych jest niska emisja z indywidualnych palenisk domowych.

Obszar opracowania mieści się na peryferiach miasta, w pobliżu ciągów komunikacyjnych: ul. Bohaterów Katynia i ul. Załogi, emitujących hałas o umiarkowanym natężeniu. W najbliższym sąsiedztwie nie występują inne emitory hałasu tj. duże zakłady przemysłowe, i nie przewiduje się ich powstania w przyszłości. Zgodnie z mapą immisji hałasu wg. serwisu „Geoportal Miasta Częstochowa” średniodobowy poziom hałasu na obydwu obszarach objętych planem jak również w bliskim otoczeniu, nie przekracza 55 db. Dlatego szczegółowy opis środowiska akustycznego obszaru planu jest niecelowy, z uwagi na to, że projekt planu nie przewiduje rozbudowy układu komunikacyjnego i innych znaczących źródeł hałasu. Przy czym wskazuje się na potrzebę ciągłego dążenia do podwyższania standardów akustycznych otoczenia, bez względu na sposób zagospodarowania terenów.

Obszar opracowania leży poza granicami obszarów chronionych ze względów przyrodniczych, w tym należących do sieci Natura 2000. Brak jest przesłanek do wystąpienia oddziaływań o zasięgu istotnym dla obszarów chronionych znajdujących się w najbliższym otoczeniu, tj. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd którego otulina jest zlokalizowana w odległości nie mniejszej niż 3 km od granic planu. Najbliższe obszary Natura 2000 zlokalizowane są w odległościach około 6-7 km.

Analizowany obszar posiada potencjał dla zabudowy o niskiej intensywności, z dużym udziałem terenów zielonych - również o charakterze otwartym. Na podstawie przeprowadzonej analizy obszaru sformułowano ogólne zalecenia do projektu planu:

- dla zachowania istniejącej zieleni wysokiej należy ustalić w miarę możliwości wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej,
- ustalić nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami lokalnymi,
- określić pro-ekologiczne zasady odnośnie zaopatrzenia obiektów budowlanych w energię cieplną oraz odprowadzania ścieków.

Obszar planu jest w dużej części zabudowany, w związku z czym występują tu obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, które należy w miarę potrzeb utrzymywać i modernizować. Ogólnie rzecz biorąc obszar planu, podobnie jak najbliższy rejon, jest w pewnym stopniu przekształcony, lecz posiada możliwości i wskazania do umiarkowanego uzupełnienia i doprecyzowania funkcji. Przemiany te, wzięwszy pod uwagę zapisy planu, nie będą znaczące w aspekcie skutków środowiskowych.

Dla terenów MN plan ustala obowiązek zapewnienia znaczącej powierzchni biologicznie czynnej, w wielkości:

- 40% na obszarze 1,
- 50 % na obszarze 2.

Przy założeniu wykorzystania do maksimum powierzchni zabudowy wraz z utwardzeniami w zakresie fragmentów oznaczonych na rysunku kolorem brązowym, na obszarze 1 ubytek powierzchni biologicznie czynnej będzie wynosił 0,1124 ha a na obszarze 2 wyniesie 0,0708 ha, przy czym cały obszar planu to 1,6 ha. Łącznie z obydwu tych fragmentów nadal pozostanie niezabudowane 0,1832 ha powierzchni biologicznie czynnej.

Analizując przedmiotowy projekt stwierdza się, że dopuszczenie w bardzo umiarkowanym zakresie możliwości realizacji obiektów budowlanych i infrastruktury nie stanowi znaczącego skutku środowiskowego, ponieważ skala i forma dopuszczalnego zagospodarowania jest nieznacząca i nie odbiega od stanu istniejącego terenów sąsiednich.

Nie można również klasyfikować w kategoriach negatywnych przeznaczenia niewielkiej części terenu na cele zabudowy mieszkaniowej, ponieważ jest to obszar istniejącej zabudowy. Zmiana ustaleń planu dla tych fragmentów podniesie walory użytkowe i wartość działek i pozwoli jedynie na nieznaczne przekształcenia dotychczasowego sposobu zagospodarowania. Kwalifikacja skutków planu jest z pewnością w wielu aspektach pozytywna, ponieważ część miasta, na której leży obszar opracowania jest w dużym stopniu przekształconym środowiskiem, przystosowanym dla funkcji mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych. Racjonalne wykorzystanie ciągów komunikacyjnych i infrastruktury jest wysoce wskazane dla utrzymania zwartej struktury miasta i jego walorów krajobrazowych.

W związku z realizacją ustaleń planu nie przewiduje się tzw. „znaczących” oddziaływań na środowisko, bowiem ustalenia te przede wszystkim sankcjonują stan istniejący.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych nie przewiduje się kumulacji oddziaływań w związku z realizacją zapisów planu. Przy założeniu, że nowe inwestycje będą zgodne z zapisami planu miejscowego, nie należy się spodziewać znaczącego pogorszenia jakości środowiska.

Plan nie zawiera rozwiązań rodzących znaczące skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzegać w neutralnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących nie jest konieczne w omawianym przypadku. Plan w swych założeniach formułuje szereg ustaleń ograniczających, zapobiegających i minimalizujących rzeczywiste skutki polityki przestrzennej. Projektowane ustalenia określają zasady realizacji dalszego zainwestowania w sposób ograniczający negatywny wpływ na elementy środowiska.

Objęty analizą projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi obszaru. W związku z powyższym uznaje się, że sporządzanie rozwiązań alternatywnych do przedmiotowego projektu jest niecelowe.

16. Wykorzystane materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowa” – listopad 2019;
- „Opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych oraz terenów zieleni” - Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice, 2014;
- „Opracowanie Ekofizjograficzne dla Miasta Częstochowy” – Katowice 2004;
- „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Dla Miasta Częstochowy Z Uwzględnieniem Lat 2010 – 2014 Z Perspektywą do Roku 2017” oraz "Program ochrony środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 - projekt";
- „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” - Katowice 21 czerwca 2004;
- „Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem Dla Miasta Częstochowy Na Lata 2013 – 2018” – Częstochowa 24 marca 2014 r.;
- „Stan Środowiska w Województwie Śląskim w 2013 roku” - Biblioteka Monitoringu Środowiska - Katowice 2014;
- „Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50000” - Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1999;
- www.katowice.pios.gov.pl;
- www.e.czystochowa.pl;
- www.pl.allmetsat.com;
- www.teraz-srodowisko.pl/

Bielsko-Biała, dn. 08.12.2022 r.

Marcin Gajewski

ul. Szpaków 26a

43-309 Bielsko-Biała

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.247 t.j.), w związku z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicy Błeszno, w rejonie ulic Załogi i Grobla

oświadczam

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ww. ustawy. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marcin Gajewski

(kierujący zespołem autorskim)